

KECSKEMÉTI LAPOK

ELŐFIZETÉSI DIJ:

Egész évre 5 frt — kr. Negyedévre 1 frt 50 kr.
Félévre 2 „ 50 „ Egy szám ára 12 kr.

Külözetni az év folytatásán minden hónap elején lehet.

POLITIKAI ÉS TÁRSADALMI HETILAP

HIRDETÉSI DIJ:

4 hasábos petti sor 5 kr., többször: vagy teljes díjmel hirdetésekül árlengedés adatok.

MEGJELEN/K MINDEN VASÁRNAP

SZERKESZTŐ LAKIK: III. TIZED, KÖNYÖK-UTCZA, 121 SZ.

KIADO-HIVATAL: BUDAI-UTCZA, 186. SZ.

Bélegdíj minden beiktatásért 30 kr.

A Széktő-fürdő.

II.

Átérve Széktónk vizének gyógyhatására, nem lesz tán fölösleges e tekintetben egyes kitűnő szakemberek véleményét figyelemre méltatnunk.

Dr. Chyzer Kornél, Zemplén-vármegye tisztifőorvosa, hazánk balneológusainak legkitűnőbbike, tehát e téren a legkiválóbb szaktekinély, a természettudományi társulat 1886. február 19-iki estélyén széles körű tudományos ismereteinek és tapasztalatainak gazdag tárházából egy előadást tartott „a magyar fürdőkről”. A felolvasás 70 nyomtatott lapot tesz. Igazán kár, hogy a tudós szerzőnek em. ép oly nagy készültséggel, mint esilgő szellemmel irt művecskjét a felolvasás természeté és kimért keretei miatt oly szűk határok közé szorítania! Tőle tiszser cnyit is élvezettel olvasnánk.

Ezen művében Dr. Chyzer a nagy magyar-alföldi széksős tavakról — melyek közé a mi Széktónk is tartozik — így nyilatkozik: „A lapályon (t. i. az alföld lapályos vidékén) kevés a keresni valónk (fürdők dolgában). De hazánk Kánaánja e tekintetben is túlzott az észak- és nyugateurópai rónákon. A mi alföldünk e tekintetben is spezia-litás.

Európa többi nagy rónán találni ugyan sivár homokot, a futóvonalak gépeinek kéményeiből kiömlő s arzunkat feketére festő csunya füstöt adó turfát, — de ásványvizet csak nagyon ritkán. A mi rónánk egyebeken kívül széksős tavakkal is bővelkedik, melynek: a paliesi, melencei, konyári, nyíregyházi stb. stb.

Ezeknek pedig nagy fontosságuk és jövőjük van a mai par excellence (kiválólag) skrofulás és közsvényes korban.

De mert a lapály rendszerint nem bír oly tulajdonságokkal, melyek a nyaralóra kellemesek és vonzóak vol-

nának; s mert az illető tavi fürdők tulajdonosai a legújabb időkig keveset tettek, hogy a természet eme hiányait pótolják s fürdőiket a betegek igényeinek megfelelőleg berendezzék: tavi fürdők még nem emelkedtek ama polczra, mely őket gyógyító erejükkel fogva megilleti. Örömmel konstatálom azonban, hogy Palies, mely alföldünk két derék nagy városa, Szeged és Szabadka közt vasút mentében fekszik s az intelligens Szabadka tulajdona, a legújabb időben oly haladást tett, oly szép parkkal, sétahelyekkel, nyilvános és magánépületekkel dicsekedhetik, hogy bátran remélhetjük, hogy maholnap hazánkban, ha nem is elsőrendű, de jól felszerelt fürdők közé lesz számítható.”

Gyakorlati tapasztalatainknak megfelelőleg Dr. Chyzer Kornél is úgy jelöli meg az alföld széksős tavait, mint a görvényes (skrofulás), közsvényes, rheumás bajok gyógyforrásait. Ki nem tudja, hogy hány ily bajban szenvedő embertársunk keresett és talált is már Széktónk vizében és iszapjában enyhülést és gyógyulást?

Sajnos, hogy az e fajta bajok és betegségek oly természetiek, hogy a civilizatio előhaladásával jóformán együtt járnak, annak fejlődésével ezek is egyenes arányban növekednek.

Hiába! „aetas majorum pejor avis — tulit nos nequiores“, vagyis: apának kora már hitványabb volt őseinknél, — mi meg apáinknál is satnyább nemzedék vagyunk.

Gondoljunk csak vissza az utolsó néhány év újonozási eredményeire. Erőtlen, ép, fejlődött testet csak elvéve találunk; a honvétsre hivatott nagyreményű 20 éves sarjadtokban minden száz közül alig akad néhány, aki — mint anyira-mennyire alkalmas — hadköteleztsége teljesítésére már az első korosztályban beválik; de az idősebb hadköteles korosztályokkal sem sokkal állunk különben.

És mivel alig lehet reményünk, hogy egyhamar egy erőteljesebb ivadékkal álljunk szemben; sőt a különböző napi tapasztalatok után itélve attól kell tartanunk, hogy a degeneratio, az elsatnyulás, ha útját nem álljuk, nemzedékről-nemzedékre nagyobb mérvet ölthet: összes erőnkkel s a hatóságunk rendelkezése alatt álló minden eszközzel ennek ellensúlyozására kell törekednünk s községi egészségügyünk egész organizmusát akkép berendeznünk, hogy annak működéséből az általános egészségi állapot javulása minél hatályosabban s újultabb erővel eszközöltessék s idővel a mostaninak életérősebb nemzedék lépjen a nyomába.

Eltekintve a Széktő vizének bizonyos betegségekben kétségtelen gyógyhatályától, ha esupán azt eredményezné is, hogy népünk, lakostársaink nagy tömegét a fürdés rendes, minél gyakoribb használásához hozzá szoktatja, úgy hogy az lassanként a fürdést is élet-szükségleti cikknek tekintse: hivatásának már ezzel is megfelelt, s a közegészségi és tisztasági követelményeknek oly fontos szolgálatokat tett, hogy a város áldozatkész beruházásait és berendezését már annál fogva is bőven megérdemli.

A fürdő berendezéséről s némely egyéb kellekeiről a jövő számban.

A tajtekről.

Még ma nap is kétséges azon idő, a mikor a tajtekpipa Európában ismeretes lett; míg némelyek 1753-ra teszik, mások 1724-re vizik vissza a találmány idejét; abban azonban mindannyian megegyeznek, hogy Andrásy gróffal hozzák összeköttetésbe ezt a találmányt. Törökországba utaztában kapott ő ajándékba, mint valami ritkaságot, egy szép darab tajteket; élt akkoriban Pesten egy Kovács nevű szuster, a kigen ügyes volt a faragványok készítésében s kit ezért Andrásy is pártfogolt; ennek mutatta meg az ajándékba kapott követ s megbizta őt, hogy faragjon neki belőle valami csinos tárgyát. Minthogy az a kő igen líkaesos, parás volt, jónak látta Kovács belőle pipát faragni; faragott is belőle kettőt, egyet a

grófnak, egyet magának. Faragás közben az egyik pipa valami viaszlábrára esett s így itt-ott viaszoltos lett. A mint aztán Kovács a pipából szitt, azt vette észre, hogy a viaszoltok helyein a pipa szép sárgásbarna színű lett; bevonta tehát viaszal az egész pipát s így az hosszabb szivás után egyenletesen szép színt nyert. Andrásy grófnak nagy öröme telt a szép pipában, kedvteliséssel mutogatta barátainak, a kik közül többen drága pénzen hoztattak maguknak Törökországból olyan követ s abból Kovácssal pipát faragtattak maguknak.

A tajtekkő ismerete és feldolgozása ez a módja csakhamar elterjedt Pestről Bésbe is és mert már jóval 1753 előtt Németországban is használták a tajtekpipát s Lemgorban, Nürnbergben és Ruhllában faragták is, mindenesetre tévedés a találmány idejét erre az évre tenni; annyi bizonyos, hogy Ruhllában 1739-ben már készítettek pipákat és azokat ügyesen kupakolták s ha ezek a pipák agyagból valók voltak is, néhány évvel később mégis már a tajteket is felhasználják a pipák anyagán.

Ruhllára, a thüringiai erdő egyik falvára néve a valódi tajtekből faragott pipakészítésnél sokkal nagyobb jelentőségűvé vált a tajtektünet főtállása. A valódi tajtekt megmunkálása közben lebuló darabok famozsárban vízzel leöntve összezűzák, aztán megörlik, kádakban kiszapolyák és az így nyert hig, majdnem folyékony anyagot váznon vagy sűrű szitán átiszűrik, hogy egészen egyenlő részecskékből álljon. Ezután az egész tömeget kovavas agyaggal keverve üstökben főzik és váltoyotó fakerekben vasonlepel közt hűlni, ülepedni, vizet kiszivárogni hagyják; az e közben lepadt tömeget utántöltötéssel kipótolják úgy, hogy minden kettő egészlen ki legyen töltve. Mintán az egész gyurma a kerekben meglehetősen megszilárdult, összezöllt; azt a kerekből kivessik, pipák, szipkák készítésére alkalmas nagyságú darabokra szétvagdallják és a szitók kamarákban 60—70° k. hőségben kiszáritják. Mikor már a száradó tömeg elég szilárd, de még elég képlekeny is, kézzel megközelítéleg a kívánt alakra idomítják s aztán faragják. A további megmunkálás egészen olyan, mint a valódi tajtekkő.

A mesterségesen készült tajtyártmányok hulladékdarabjait megint épen úgy felhasználják, mint a természetes tajteket; így gyermek azután másod-, harmadrendű anyagot is, míg végre anyira el nem silányul a tömeg, hogy össze sem áll. Az elsőrendű mesterséges tajtyúrma anyyira ha-

KECSKEMÉTI LAPOK TÁRCZÁJA

Vasarnap délután.

Már egészen szokásomá vált a vasárnap délután valami látogatott, zajos helyen tölteni; néha a Sugár-úton, majd a városligetben, vagy a cordon. Szórakozásul szolgál belevegyülni a nagy tömegbe, sodortatni általa minden ezél s önálló akarat nélkül, szagolni az ce bonqé, a mossus, a pomádé, a különféle szivarok illatát, hallgatni a magyar, német, francia nyelvnek gyöngén, nyafogva ejtett, durván morgott, sőt épen rikácsolt zagyva hangjait, vizsgálni az a száz meg százféle arézt, megfigyelni az örömmek, bának, val szenvedélynek, blazirtásnak különféle kifejezéseit.

A esere a fentebbi helyek s a kecskeméti sétatér közt nagy változatosságot mutatott, s ez utóbbi még tán érdekesebb volt, mint amaz; a czilinderes, monoklis, nyápicz fiatalág helyett erős, élettől duzzadó parasztleányok, kiesipett kereskedő s nem tudom én még mitféle segédek, a divathölgyek helyett simára fésült, pántlikába font hajú, zörgős szoknyájú polgárlányok, kiknek arézt nem a festék, hanem az öröm, az élvezet, a kísérő gavalier szavai tesznek pirossá.

Megyalva az igazat, ezt a vasárnap közönséget pedig ki nem állhatom; ne tessék azt gondolni, hogy ez valami aristokratikus érzelmekből, az „oli profanum vulgus-féle elvekől ered. Oh nem, csakis a sár

irigységből. Irigylem őket, hogy mulatni tudnak, mulatni vidámsággal, vervvel, tüzzel; irigylem az arzunkról azt a megelégedettséget, boldogságot, midőn este párosan, fárdatlan térnek haza, de lelkükben egy mulatás délután emlékével, a milyent én magamnak szerezni nem tudok; azt a népet, mely élvez, mert ritkán jut mulatsághoz, mulat, mert kevésse megelégszik.

Rikító színű ruhák tömege tölti be a sétatér, elfoglalva az útakat hosszában, széltében, kerengve, eseevve, kaczagva. Mindenkinen van párja, mindenki mulat, felelve a mult bántalmait, a jövő bajait, csak ebben élve most testtel, lélekkel. Egyik sem törődik semmivel, mindenik egy kis világ központján veszi magát, melytől a többi függ, mely körül forog, ha csak rövid időre, ha csak ma délutánra is. A nap csak az ő számára szórja sugarait, a szellő csak az ő arézt hűsíti, a levél csak neki zöldül, minden csak az ő számára, mulattatására van teremtve, bizonyára csak az ő számára, s ez az ártalmatlan önzés elég arra, hogy az mulatni tudjon, mulatni pompásan, feledhetlenül.

Annak a piros ruhás leánynak az aréztől úgy le lehet olvasni, hogy eszéadában sincs most mást kívánni, mint itt sétálni a fák alatt a Juci társaságában, s ha tán még a Pista is kijön, akkor öröme teljes lesz. Kevélyen, negédesen lépked kopogós szoknyájában, szemérmesen lesütve szeméit, ruhájáról vergetve a port napernyőjével, kezével megmítva úde piros arézt, hogy a toladók szűnyogokat elűzze.

Az a sok sétáló leány mind hasonló egymáshoz, mit főképen a hasonló ruha s hajviselet okoz. Mozdulataikban még megvan a természetesség, de a kacérságtól már nem mentek, hogy is lennének, hisz ők is aszszonyoknak születtek. Itt mellettem egy fekete szemű leányka oly hatásra számító affektálással veté hátra s rázza meg fejcsökjét, hogy lehelő szélből kúszált haja felvegye a legkedvezőbb állást, meg hogy gömbölyű nyakának felhességét megmutassa annak a pörge bajuszú legénynek, a ki már e nélkül is eléggé meg van hódítva; hiszen olyan gyengédséggel hajol a leányka felé, sőt föllébe valamit, hogy mit, nem tudom, de azt látom, mint borítja el a leány arézt a pír, mint siklik azon végig az örömmek egy vonaglása, mit még a szemérem sem tudott visszatartani, aztán jóízűen nevet s kedélyesen meglöki könyökével a bökölő gavalier oldalát.

A kő mind tömtebbé, sűrűbb válik; lassú, vontatott lépésben menek egy másután a párok, megtéve ugyanazt az útát tiszser, húszszor, de azért a szembejövő ismerősök számára mindig van egy mosolyuk, csak sügva mondható titok, egy barátságos kézsorítás.

Szemlélődésemben nem valami barátságos lükes zavar meg; persze útan voltam, még pedig négy „cipészesség” útjában. Szépen félretoltak, aztán gangosan, kényesen lépkedtek tovább a nyirkos ráms eszmában, darutollas kalapban, fúva a füstöt mind a négy a hosszú szivarból, s a még hosszabb szipkából. Ők nem látni, láttatni

akarnak, szemébe kacsintanak minden szembejövő leánynak ünhiten mint egy Don Juan, a hódítás reményével, tudatával eltelve.

A padok mind el vannak foglalva az utolsó helyig, tarka vegyületben szoronganak egymás mellett férfi, nő, gyerek. A sühogó selyemruhás, gyöngyös, virágos partájú mamok szinte belémelegednek a beszédbe: A valamendőt hátravetik a vállukra, a főkötő megdótt szalagja úgy lögg öllükbe, mint valami hosszú szakáll; nem is esoda, fontos dolgokról foly a beszéd; Zsuzsinnak hány kéréje volt, Panni milyen dolgos leány, Julesának mennyi a hozomány. Vessünk a hőségétől, beszédél s — tán némileg a dicsőségétől is — kipirult azon mamákra egy futó tekintetet, aztán menjünk tovább, beszédjük minket nem érdekel, nem akarunk pályázni a szóban levőkért.

Olyan sok arézt tűnt már szemembe, s bár a vonások különbözők, az összenyomás mégis csak egy. Nem is esoda, hiszen az egyiknek élete oly hasonló a másikéhoz; rövid gyermekkor után hamar munkába fogva, bizonyos komolyság, érettség látható rajtuk; az a napsütötte nyílt arézt valóban tükré a léleknek, melyet még nem keserítettek el elérhetlen vágyak, füstbe ment tervek, bukott szenvedélyek, mely megvan teljes épségében s fogékony minden kis öröm iránt, könnyen felel a bajt, de sokáig megtartja a pillanynyi boldogság emléket. Homlokukat nem ránczolták össze a gondok, ajkuk szélén nem hagyott barázdát az irigység, a harag, az unalom. Megvan mindben a hűség, feltűnés-vágy kisebb-nagyobb mértékben; — az egyik

sonlta a természetes tajthoz, hogy a belőle készült pipákat még a gyakorlott pipakészítő sem képes a valódi tajtból valóktól megkülönböztetni.

Mikor találtak fel a mesterséges tajtgármára készítését, az szintén nem állapítható; míg ugyanis némelyek azt állítják, hogy már a hétéves háború (1756–63) előtt is voltak ilyen anyagú pipák a kereskedésben, addig mások csak a múlt század utolsó évtizedére teszik a találmány idejét. A tajtgyarra mindenesetre nagyon fontos ez a találmány, mert csak ezóta lettek a tajtgyárak annyira olcsók, hogy mindinkább nagyobb és nagyobb elterjedést nyerhetnek. Jelenleg Ruhla maga mintegy 3 millió forint értékű tajtgyártást hoz éventéknél forgalomba.

A „Hamburger Nachrichten” után.)

Becsület és párbaj.

— Dr. Lazarus Rosenkranz, V. Radowitz, Marczipányi Gy. nyomán W. J. —

(Folytatás és vége.)

Hanem életünk minden párbalyoktól, a melyek semmiféle személyeskedésből származnak, a párbaj az ész és erkölcsiség ítélőszéké előtt nem állja meg a helyét még valóban becsületes emberek közt, az az olyanok között sem, kik méltán nem akarnak semmiféle szennyet tűrni külsőleg, miután belsőjük is hűtiszta, és kik akár tevédsébe, akár a szenvedély hevében sérték meg egymást. Menthetetlen egoizmus másnak az életét megsemmisíteni azért, mert „én”-ünk egyike része az illetőben — az illető gondolataiban — meg van álváza.

Azon körülmény, hogy mi is közeztajuk az életet, nemcsak hogy sehogyan sem enyhíti az ítéletet, hanem inkább még súlyosítja a vétséget, a mennyiben ahhoz még az önállóság azon becsület hiánya járul, mely szerint életünk egészen feladjuk azért, mert egy másiknak a gondolatában meg vagyunk álváza. A valódi bátorság és becsület inkább úgy érvényesül, hogy magától megáll és nem függ egyes emberektől; csak annak nincsen vesztési válogása — a ki valóban szegény, mert azonnal koldúsá válik. A kibén tehát az önbecsülés megrendíthetetlen és kinek becsülete másokban is mély gyökereket vert, az a becsületsértést egyesek részéről nem fogja ugyan egykedvűen tűrni, hanem mégis erkölcsösebb és nyugodtabb eszközökkel fog folymodni. A párbaj továbbá semmi esetre sem kielégítő eszköz a becsület helyreállítására. Ugyanis, ha becsületünk megakarjuk menteni társaink előtt, haszlatlan a párbaj; mert vagy megérdemeltük a sértést és rossz hírnök alapos s így a bátorságnak akár mily megpróbáltatása képtelen becsületünk helyreállítására. Halálunk sohasem fogja szegényünket érdemelténné tenni; — az ellenfél halála a szegényhez még az emberlést is fűzné. Ha ellenben a sértés nincsen igazolva és így az ellenfél állítása rágalom, úgy azt, ha más bizonyítékok hiányoznak, karddal és pisztolyal nem lehet megeafólni. Miután az ellenfél is veszkodik, a becsület — akárki essék el — ép oly kétes marad a párbaj után, mint annak előtte volt, és a rágalmazó épen olyan gazember, mint annak

előtte. És végre, ha az ellenfél lelkében akarjuk „én”-ünket tisztázni, hiába való dolog testi életek világát eloltni, véleményét és ítéletét karddal leverni, avagy magunknak eselni. Az előbbi esetben ép oly kevésbé szabadulunk a gyalázattól, mint az utóbbiban a gyalázótól, mert a gondolatokat sem átírtó, sem átíró nem lehet! A párbaj sajátosságai összevegyítése az ideálismusnak és materializmusnak! A becsület egész tartalmánál és lényegénél fogva ideális gondolatok; képzetek, vélemények másokban; a párbaj ellenben csakis azon materialis vélemény nyugszik, mely szerint saját vagy embertársunk testével egyttal lelkét is megsemmisítjük. Nem kevésbé esodálatos ve gyítése ez a vakmerőség és gyávaagság. Gyáván fut az illető másnak a gondolatától és nem képes annak szellemileg ellentállani, azért vakmerően neki esik az illető testének. Ha a becsület van megsértve, úgy azt, mint szellemi, szellemi eszközökkel kell gyógyítani; a becsület szellemi tudását nem lehet akármilyen vakmerő testi viselkedéssel eldönteni. A gyalázathoz ép úgy nem fér a kard döfése és vágása, mint nem fér a kísérthez és valamint el nem vesztheti becsületét a szerencsétlen, a kit meggyilkolnak, ép úgy nem szeretheti az, ki mást megöl. A duellum történetében nagyon szörvénys — vagy az én tudomásom szerint egyetlen a következő jellemző esemény:

„Egy gyalogezredbeli H. . . nevű főhadnagy, ki kitűnő vívó és pisztolylövő hírében állott s több párbajból győztesen került ki, bizonyos piszkos indoktól vezéreltetve, galád rágalmakat koholt a vele egy helyőrségben állomásozó gróf Zichy Imre zászlós főhadnaggyal szembe. Kérdőre vonatván a rágalmazó, vissza nem vonta sértő állításait, minek következtében felette szigorú föltételek mellett történendő pisztoly párbajra hivatott ki. Az első lövés a kihívottat illetvén meg, ez lassan fölemelt pisztolyát s hosszú czélzás után elsőtűnt fegyverét, a gróftól mellettlél lövéssel a hóba terítette. A megsebesült rögtön eszméletét veszíté, az orvosi segédkezés következtében azonban néhány pillanat múlva ismét magához tért s a már távozni akadó ellenfélét helyére visszazsoltotta. Ekkor lassan felemelkedvén, hal kezével a hóval borított földre támaszkodott, segédeknek egyike által felhúzatva pisztolya kakasát s fegyverét elsápadó ellenfelének szegzeve, elhaló hangon felszóltá őt, hogy vonja vissza alaplatán, aljas rágalmait és valja be, hogy piszkos gazfickó módjára eszedeket, mert ellenkező esetben a következő pillanatban a halál fia. A távolság tíz lépésnyi volt és Zichy gróf jeles lövő hírében állott; a főhadnagy tehát majdnem biztos halálnak nézett a szemé közé. Remegő, akadozó hangon vonja vissza rágalmait és beismeré, hogy tette igazság volt. Segédei rögtön ott hagyták és nyomban jelentést tettek gyáva magaviseletéről. Habár szorosan ide nem tartozik, elmondom e históriának a végét is. Az ezredparancsnok rögtön lemondása kényserítetve és a távirati úton fölterjesztett jelentése néhány óra múlva visszaérkezett a hadügyminisztériumtól a lemondás elfogadása. A tisztjének gyávaagsága miatt dühöngő ezredes azonnal H. . .-hoz küldte segédtséjét és közölvén az exfőhadnaggyal lemondásának elfogadását, őt rögtön polgári ruhába öltözteté. Ennek megtörténte után elhívottat négy markos tiszti szolgát és azok által csúfosan kidobatta a katoná-

tiszti becsületet lábbal tiprott egyént a kaszárnyából.

Aljas tettek nemessékké sohasem válnak, ha mindjárt szerzőjük vért kíván vagy ajánl is éretők. . . A vér sajátosság nevű ugyan, de az igazságot sem megsemmisíteni, sem felderíteni nem képes!

Azért kétséget sem szenved, hogy a párbaj már rég elavult dolog volna, ha bizonyos társadalmi osztályok azt nem követelnék, hogy az egyesek csekély sérelmek miatt is párbajra keljenek. Parlamentek, egyetemek, bíróságok, jeles tudósok kiáltják a peracot és iparkodnak segíteni e bajon, de egyelőre az egyén maga itt nem segíthet. Mert legyen bár az a legfelvilágosodottabb, legtisztább és legátalantabb, viseltessek az akár mily erkölcsi ellenszével a párbaj iránt, mégis meg kell vinnia — mert becsület tényleg csakugyan attól függ. Igazságszabó volna emellett, ha a törvényele inkább csak ezen volna irányítva, kik a párbajvívást visszautasítókat sújtják, mint a párbajvívók ellen. Roppant viasz állapot, midőn az ember kétélű intézkedések közé szorul: oly intézkedések közé, melyek egyrészt büntetéssel sújtják a párbajvívókat, másrészt pedig a párbajt visszautasítókat még sokkal nehezebb büntetéssel fenyegetik. Felémletem, hogy csakugyan megvan a törekvés ezen a bajon segíteni, hanem sokat nem ígérhetünk magunknak e törekvésektől, mert erőnk még a családok fény, mely a párbajt környezi és a nézőket elkápráztatja. Véleményem szerint csakis a mivelődés és belátás fokozásától, mindenek előtt pedig a férfi erkölcsi hivatásának komolyabb fel fogásától és a bátorság kellő méltatásától lehet a párbaj megszüntetését reményelni. Rég lefolyt barbár időkzokból örököltük — dobjuk el. mert mai nap a jól forgatott kard, avagy jól kezelt pisztoly már nem kölcsönöz erkölcsi értéket vagy méltóságot, annál kevésbé becsületet. Sem a nemes, sem a katona ember, de senki sem edzi azért kardját, hogy azt nyomorult rágalmazók vagy szidalmazók ellen használja, hanem igenis azért, hogy a maga becsületével egykor a hazáért, mindnyájunkért megmentse. . . Az ember becsülete — legyen az nemes, katona, diák vagy akárki — nem a gládiátor!

A pusztai tüzoltóság.*

Hogy lehet pusztán, vagy 1000 lakostól nem haladó kis községben egyszerűen és kevés költséggel egy céljának mégis megfelelő kis tüzoltócsapatot felszerelni? Ezen kérdés fejtegetésébe azért bocsátkozom, mert a legnagyobb akadály helytűllet szervezésénél a nagy költség főképp ott, hol kevés a vagyon és hiányzik a pártoló. Ez riasztja vissza a pusztá vagy tanya birtokosát, a község lakót a szép és hasznos eszmétől.

Kis községben és pusztán, vagy több közel egymáshoz fekvő tanyán egy 16 emberből álló betanított és buzgó tüzoltó csapat a vész napján nagy áldás és tökéletesen elég a dűlő elem legyőzésére, főképp ha a többi lakos támogatják.

Ezen 16 tüzoltó a következő rangfokozatból áll: 1 parancsnok, 1 esővezető, 2 zászló, 4 szerelő, 8 szivattyús. Mivel a szivattyú hajtására és a vízszerszére minden-

* József főherceg szakszerű fejtéssel az orsz. tüzoltó szöv. közp. bizottságának küldte be, honnan azt közlés vegett sikerült megkapnunk.

*) Előzők kézből köszönettel vettük ez ismertetést és sietünk közölni, hogy kéziratos A tajtkérő szöveg cikket, mely lapunk 1888. évi folyamán 44-ik számban jelent meg s melytől érdemesnek látott a forrás megnevezésével a „Bart” című élelven szerkesztett beilap szintén lenyomatni. Szerk.

lappa tekint körül, hogy őt nézik-e, s van benne annyi naivság, hogy a másra irányult tekintetet is magára veszi, s az eredménynek úgy örül. — Amott néhányan hangosan beszélnek, bizonyára hogy a községség figyelmük magukra vonják, hallgassanak csak mit. Ah igen! azon nem tudnak megegyezni, hogy a „comédiában” az a nagyrótt volt-e a tevé, vagy az a hosszú nyakú, püpos az elefánt, nem enged egyike sem, de azért nem apprehendálnak meg, hanem jól nevetnek az elefánt püpián, a tevé orrán s a községség is megtudja, hogy már ők voltak a comédiában.

Egészen belefáradtam a kerengésbe; letelepedem hát egy padra, mely épen alkalmas helyen, a legártabb itt szélén van. Fásultán szívom cigarettetem s nézem az előttem elmenőket. A nagy egyformaságot csak ritkán szakítja meg egy-egy kardját észtergő huszár, panganéjtára támaszkodó büszke bakakaplár, kipödrött bajuszú, füstölő virginiával, „kedvesével” oldalán, ki egész marokkal fogja meg a hadi vasok kusáját s így lóbalják együttessen karjokat; most egy divatruca siet végig az úton, jobbra-balra tekintve, szemét elé tartva tenyerét; barátaát keresi, épen itt jönnek karonfogva, emez előbb siet s elegáns, divatos, kifécsomodott modorlaltal rázzák meg egymás kezét.

A nap már lemenőben, kibánnak a megáranyszott szélű fellegek mögött, sugaraival megvilágítja a sétány egyes útjait, még sötétebbé téve az árnyékok; megáranyszott a fáknak a törzstől szétváló ágait, melyek fűnn a magasban — mint szerelmes — omolnak egymás fölé; aranyos fénylen veszi kö-

rül a leveleket, melyek közt itt-ott előtűnik a sötét légy . . . melyek a szellő által összevevve légy szerelmi szókát susognak, mit nem ért az ember, de sejt, hogy az a kocsi által felvert por lassan ereszkedik alá, beszűrítve levelet, fát ement; messzinnem a távolság és a sétálók zajától eltemplitt zene hallszik, a legtöbbször hang elmosódva, csak a pikula sir, zokog keservesen —

Merengésből ismerős hang ébreszt fel: a sétáló községség útát enged, pedig ez nagy dolog; de most nem esodálom, két oly alak előtt tért ki, kik után Pest útájának legstóbb embere is megfordulna. Az egyik júnói ember, kifejtett rózsza, szingzag, il latos; a másik olyan mint egy kamélia, oly bájos, oly álmatag, lehelletkönnyű, de hideg, fagyos; olyan arca, melyet ha egyszer látott, nem tud feledni többé az ember; olyan arca, melynek összhangzó szépsége azt a hatást szűli, mit a cigányzene. Mint az édes-bús melodiák egy szob világba ringatják az embert, hál fonyesébb a nap, illatosb a virág, csengőbb a madárdall; ellöpják az eladandótt lelkét; leírhatlan érzésekkel töltik be a keblet, epeztő vágyakkal ismeretlen, nem is sejtethető kéj után; a csók édességének mámorával, a családás fájdalomával, szenvedésével, az ábrándok tünde világával.

A kördön szelén ismét megjelenve, úgy tűnik fel előttem, mint a fonó Gretchen alakjának kőbe burkolt képe Faust előtt, esábitva, vonzva mint az örvény öble, a hatás is ugyanaz; az én kezem is a toll után nyúl, hogy aláírjam a szerződést, mi lelkem lökőit az ördögnek, kárthatnának. De maj! Mephisto

nem jelen meg többé, bár Faustok lennének, Gretchenek vannak. Im itt jön épen, csengő, mégis hangos szólam meg: „Legjobb az egyenes út!” Olyan nagyvott dobant a szívem. Az én gondolatomra volt az felelet? Nem, nem! Csak elhárított szó, s én itt ülök egyedül, magósan. Eldígi menedésem, vigaszom a pessimizmus is elhagy most. Most kezdem látni, kezdem érteni, hogy nem a halál perze hát a legnagyobb boldogság, hogy többet érhet a lét a megsemmisülésnél, hogy a föld nemcsak a kinnak, kárthatnának tárháza, hogy holdgömböt lehet élni, mint nem születni. . . Ah! iparkodom már hinni az erényben, szeretetben, mely megédesítheti az életet, nem átkozom többé születésem perczét, melyből még öröm is fakadhat; félre hát

— — — komor eszmék!

Takarjon el most rózsafatyal.

A boldogságom én büszkémet,

Bár tölem minden perze távol;

S leklem bár szomorú halálig,

Öröme, boldogságra vágyik!”

Az az élő kamélia tán megérett gondolataimat, olyan büszkén, lenézve, megvetőleg tekintett reám, mintha márványtisztaság, érintetlenségem meg a gondolat is sértő foltot hagyott volna.

Bizsike szép leány! Azért a megvető tekintetért is fogadd köszönetemet.

Sz. K.

hol elég erős fiatal embert találni, kik beállítás nélkül is, 7 szivattyús felügyelet alatt megfelelnek, a szivattyús a fontosabb mászó szolgálatra használható.

A felszereléshez kellének: 1. ott, a hol elég ló van és nagyobb a község kiterjedése, egy kisebb szivó és nyomó kocsis szivattyú, p. o. egy „major kocsis szivattyú”, más helyeken, a hol kisebb a kiterjedés, egy „kétkerékű egyetemes taliga szivattyú” célszerűbb, melyet emberi erővel, vagy egy lóval vagy számmal lehet vontatni.

2. Egy szerkesztés átalakított egyszerű lócsés parasztszekér, melyre 4 deszkailés 10—12 emberre van alkalmazva és egy kis szeriáda az első ülés alatt. Az ülés alá helyeztetnek el: 3 dugólóra és a kocsis oldalaira alkalmaztatnak vaskarikák, melyekbe nyílkelek dugatnak: 2 ásó, 2 lapát, 2 vas villa és 1 csákány. A nagy tüzetés szíjánál fogva felakasztható, ha nem veti egyik szivattyús a hátrára.

3. Három 15 méteres tömlő, melyek összegyöngyöltve és régi zsákba vagy gyékénybe burkolva a szivattyú szekrényében vagy a szerkesztés ládjában helyeztetnek el.

4. Az egyes tüzoltók ruházata és felszerelése.

A két járműhöz kell két kocsis 4 lóval, a mi minden községben és pusztán található és ha a lakosok egyetértéssel, minden napra meghatározhatják, melyik gazda fogja be lovat tűz esetén. Ha a tüzoltók maguk bírnak lovakkal, legjobb, ha ők vállalják el a fuvarozást.

Vízszerszére, hála Istennek, a legtöbbször főképp magyar ajkú községben találkozók elég gazda, ki kádijában, hordójában szekérrel hozza a vizet, ha a tűz közelében nincs is szivattyúsra való kút vagy folyó.

Van még egy nagyon buzdító, de nem okvetlen szükséges kiadás, t. i. tűz esetén egy kis pénzbeli segély, p. o. minden működési órára kivonult tüzoltóknak rangkülönbség nélkül 5 kr., minden 2 ló után önréként 20 kr., a munkaidővesztés és ruharontás fejében.

Ha számítnak tehát a községben évenként 2 tüzetésre, melyek 5 óra hosszat tartanak, akkor e működési díjak 16 emberre és 4 lóra 12 forint ténemék ki, a mi csak kitélnek valahonnan.

Minden faluban és rendezett községben úgy is tartatik felváltva éjjeli őrség. Ha ez tüzet észlelvén, fellármazza a tüzoltókat, nem is kell külön tüzoltóórság, azonban nem árt, ha egy tüzoltó éjjel, egy másik pedig éjtűltal reggelig őrködik.

Ámbár kis községekben és pusztákban mindenki tudja az egyesek lakását, mégis igen célszerű, ha minden ház falára, hol tüzoltó tartózkodik, az útezi oldalon egy nagy T. O. van festve. Ez igen csekély kiadás és nagyon elősegíti a gyors riadót. A szerelvények és ruhaneműk beszerzésére nézve az orsz. tüzoltóórságszég közp. irodája Budapestben, a zölda-úteziában szivesen ad felvilágosítást.

Mindenesetre előny, ha találkozik a szegény községnek vagyonos pártolója, mint például egy ott, vagy közelemben lakó földbirtokos, a ki a hazafias vállalatot magáévá tévén élére áll, vagy legalább a költségek részét elvállalja. Van is hazánkban erre több helyen szép példa és annyi ír van, a ki a sportnak más, inkább mulatságra szolgáló ágnára annyit költ, hogy maradhata abból annak egy kis része ezen emberbaráti tüzoltó intézményre is.

Irodalom.

Naptárak az 1887-ik évre. A „Franklin-Társulat” magyar irodalmi intézet által kiadottak és szerkesztőségünknek a következő közkeveltségben részeseül, esonnan kiállított és nagy gondallal szerkesztett 1887-ik évi naptárak. Valamennyi a földmívelés, ipar és kereskedelemügyi magyar kir. minisztériumban összeállított legújabb adatok nyomán szerkesztett országos vásárok kimutatásával van ellátva.

István bácsi naptára vagyis családok házigazdáknak és gazdaszónyoknak, népevelőknek, helyeségi előjáróknak, iparosoknak és földmívelőknek való képes kalendárium 1887-ik évre. Alapítá Majer István, szerkesztő Kóhalmi Klimentse József. Közleményekkel Nyulassy Antal, Somogyi Gyula, Horváth Zoltán, Morvay, Janovics Károly, dr. Majer István, Antalóczy Imre, Matkovich Gyula, Varga Mihály, Langer István, Jedlicska Pál stb.-től. XXXII. évfolyam. Sok képpel. Tartalma: I. Az erkölcsi világ. II. Gazdák naptára. III. Népevelők naptára. IV. Történeti naptár. V. István bácsi a hazában és a nagy világban. VI. Művészet. VII. Tréfák mezeje. Ara füze 50 kr.

Protestáns új képes naptár 1887-ik évre, szerkesztette Dúzs Sándor tanár. Könyves Tóth Kálmán, Szász Károly, Szalay Károly, Vékony Antal, Czigány Károly, Szenté József stb. közreműködésével. XXXIII. évfolyam. képpel s a protestáns egyházi és iskolai tiszti névtárral. Ara füze 50 kr.

Falusi gazda naptára 1887. évre. A magyar gazdák, kertészek, lelkészek és tanítók számára. Több szakember közreműködésével szerkesztette Sporzon Pál, a Gyakorlati Mezőgazda szerkesztője. XXIII. évfolyam. Számos ábrával. Ára fűvé 80 kr.

Borászati naptár 1887. évre. Több szakember közreműködésével szerkesztette Dr. Nyáry Ferenc. XIV. évfolyam. Tartalma: I. Természettudományi rész. II. Szőlészeti rész. III. Borászati rész. IV. Kertészeti rész. V. Művelődési rész. Borkoresolyák. Sok ábrával. Ára fűvé 80 kr.

A magyar nők házi naptára 1887. évre. Szerkesztte Beniczky Irma: XIX. évfolyam. Számos fűvé közé nyomotott képpel díszítve s a háztartáshoz szükséges naplói jegyzetekkel ellátva. Ára fűvé 60 kr.

Székelgyűlti képs naptár az 1887-ik évre. Szerkesztő bizottság Bochner Károly, Buzogány Áron, Deák Farkas, Nagy Gábor, Szász Károly, Szilágyi Sándor, Turóczy Adolf. VI. évfolyam. A szövegbe nyomott számos képpel. Ára fűvé 25 kr.

Honvéd naptár 1887. évre. (Együttal katonai naptár.) A magyar nép számára szerkesztte Aldor Imre. XX. évfolyam. Számos képpel. Ára fűvé 60 kr.

Lidérc-naptár 1887-ik évre. Tartalmaz bűnesetek, csodálatos timenemények, tündéregedek, vadász és útkalandokat stb. A szövegbe nyomott képekkel. XXVI. évfolyam. Ára fűvé 60 kr.

A magyar nép naptára 1887. évre. Képes kalendárium sokféle hasznos és mulató olvasmányval ellátva. Toldalékul Paprika Janosi „Neveusiük” című tárczája. Szerkesztte íj. Tatár Péter. XXXII. évfolyam. Képekkel. Ára fűvé 25 kr.

A takarékoság szép elv. Ez elvet az anyagi hanyatlás jelen korunkában kiválóan kell gyakorolni. Gyakorolni kell azonban nemcsak az anyagi szükségletek fedezésére, hanem a szellemi haladásunk veszélyeztetése nélkül tehetjük meg azok körül is, a miket lelkünk és szellemünk táplálására szükünk meg magunknak.

Hölygének most kiváló alkalom nyílik a takarékoság és elvnek gyakorlására. Midőn ugyanis eddig kénytelenek voltak szépirodalmi, háztartási, szakács és feljegyzési könyvek külön-külön való beszerzésére lényegesebb összegeket áldozni, a „Magyar Háziasszony” kiadói hivatalának áldozatkészsége folytán most mindezeket egyesítve potom áron vehetik meg.

Megjelent ugyanis a „Magyar Háziasszonyok Naptára 1887-re”. Mi e naptár pazarfényű kiállításáról nem beszélünk, gazdag és válogatott tartalmából pedig tekintettel arra, hogy hölygeinktől, kik e naptárt saját érdekükben sietve fogják beszerezni, nem akarjuk a díszes és becses könyv látása által okozandó kellemes meglepetést elvonni, csak annyit árulunk el, hogy szépirodalmi részében Mikszáth Kálmán, Majthényi Flóra, Lauka Gusztáv, Csáky Fanny grófné, V. Gaál Karolina stb. ily nagyhangú írók termékeivel találkozunk, többi 9 szakaszra osztó részei pedig következők: I. csillagászati rész, II. ált. érdekű rész, III. szépirodalmi és ismeretterjesztő rész, IV. a nő mint háziorvos, 23 gyakori betegség orvoslási módjainak leírásával, V. könyvházi rész, VI. kertészeti rész, VII. a nő a háztartásban, VIII. könyvtári rész, IX. hirdetői rész. Ezen egyes részek összesége pedig oly tömör egészet képez, mely a háziasszony igényeit minden irány felé a leghatározottabb módon képes kielégíteni.

A naptár ára fűvé 1 fűt, keménykötésben 1 fűt 50 kr., diszkötésben 2 fűt.

Kapható minden könyvkereskedésben és a „Magyar Háziasszony” kiadó hivatala útján Budapesten, V. n.-korona-útea 20. szám alatt.

KÜLÖNFÉLÉK

A cholera ellen való védekezésről és első kezeléséről ügyes kis füzetet állított össze az Assicu razionei Generali életbiztosítási kötvény-birtokosai számára. Kiterjeszkedik a füzetek azon nem elégszorgóan körültekintő övmentkezésekre, melyek táplálkozás, ruházat, lakás és tisztálkodásra vonatkoznak, meg a netaláni cholera-esetek után követendő. Fő a kellő nyugodt és rendez életmód és szigorú tisztaság mindenben. Különösen ajánlatos Dr. Koch nyomán csak oly tápszerkeket venni magunkhoz, melyek már fel lettek forralva, illetőleg főzés vagy sütés mentek keresztül és így melyekben a choleraerég már el lett öltve. A felforalt és úgy lehitott viznek ivása feltétlenül ajánlatos, nemkülönböztetve ilyen vízzel kellene a cholera-betegek ruháit stb. is a mosás után kiöblögtetni. A járvány által megtámadott egyénben a betegség lappangó fejlődése 2–8 napig tart, s aztán mikor kitört, 1½–9 napig. Ha a roham végzetes, 2–3 nap alatt vége van. A betegség jelei a járvány idején igen biztosak. Rizsvizhez hasonló nyálkás ürülékek

bőven fordulnak elő, rendszeren göcsök, kiemelülések, alacsony hőmérséklet és sápadt arca kíséretében. Nagyon lényeges, hogy a hasmenést azonnal elfojtsuk, mielőtt a baj kezdődik s még fájdalmat nem okoz; így a betegség csaknem rendszeren gyógyítható. Késedelem, habozás, a baj csekélybe vétele ez időszakban a legnagyobb veszély. A kezdődő hasmenést elfojtására 10 csepp opium oldatot kell venni akár cukorra, akár theával. Minden esetre szükséges azonban, hogy azonnal orvosért küldjünk.

Eszküvők. A kifsarangs három nemes szívű hölgy, városunk hölgykoszorújának három ékessége fejére illesztik a menyasszonyi pártát a legközelebbi napokban. Folyó hó 23-án délután 5 órakor esküdtök örök hűségét Pataky Károly úr, a „Kecskeméti Kereskedelmi Iparhitelintézet és Népbank-tiszviselője Magyar Szidike kisasszony. Násznapok voltak: S. Kovács József járárnagy és Mádri János népbanki igazgató urak. Nyoszolyó-lányok: Szabó Berta, Pataky Rózsa, Vajda Nina, Szabó Terka és Csorba Rózsa kisasszonyok. Vőfélyek: Pataky György, Csorda Lajos, Tóth Lajos, Gyenes Elek és S. Kovács Mihály urak. — Folyó hó 24-én délután 5 órakor tartja menyegzőjét Dr. Horváth Adám úr, helybeli jogakadémiai tanár, Kovács Juliska kisasszonyval. — Folyó hó 25-én esküszik Clinda Béla úr, osztr. magy. állanvasúti tisztviselő, Bogoss Vilma kisasszonyval. Násznapok lesznek: Gáll Ferenc kir. törvényszéki elnök és Láber Károly helybeli állomástönök urak. Nyoszolyó-lányok lesznek a vőlegény nővérei: Clinda Paula és Olga kisasszonyok. Az eskütét a vőlegény fiúvéré, ut. Clinda Theofil fővárosi lelkész úr fogja végezni. Kiapadhatatlan boldogság kövesse mindhárom új frigyet!

A „Kecskeméti vidéki Természettudományi Társulat” mult szerdán ülést tartott a ref. főgymnasium természetani előadó termében és az alkalomra meghívta az Országos középiskolai Tanáregyesület Kecskeméti Köre” tagjait. Ezúttal elhatározta, hogy idénközt üléseket tart addig, míg a Főlvásó-Társaság” a maga működése folyamán meg nem kezdi. Az ülés szépen látogatott volt. Elején Hanusz István bemutatta az időközben beérkezett füzeteket és könyveket, elmondta, hogy a „Magyar orvosok és természetvizsgálók XXIII. nagygyűlésén” Temesvártól képviselte a Társulatot, ott előadást tartott aug. 25-én a „Magyaralföld növényzetének létküldeméről”, és bemutatta a nagygyűlés részéről a Társulatnak ajánlékba küldött „Helyrajzi emlékmű”-vet. Azután fölolvasta rövid ismertetést „Ejszakamerika adventio florájá”-ról. Erősebben leköttette a jelenvalók figyelmét Parragh Gedeon előterjesztése és mutatóványai az „Ohm”-gy megváltozás módja fölött. Találmányának lényege abban áll, hogy az electromos áramnak rendkívül kis ideig, például egy százszázad másodpercig tartó hőtámaszt mérni meg, melyet az valamely huzalban kitejt. A rövid tartamú Contact létesítése az ingát, a hőmérséle magát a huzalt használja. A kísérletek egybevágó eredményt tekintve a találmány nemcsak iskolai célokra, hanem egészen szabatos mérésekre is alkalmas, hanem utóbbi villamosági értekezés és mutatóvány úgy fölvilágosította a jelenvalókat, hogy azonnal igérték a jövő hó elejére előterjesztéseket, mint pl. Szakács István, Dr. Fodor Jenő, Krécsy Béla, de különösen újra Parragh Gedeon. Be szép lenne, ha a „Kecskeméti vidéki Természettudományi Társulat” régi arany napjai újra földerülhének. Végül Dr. Szombathy István, mint az Orsz. középiskolai Tanáregyesület kecskeméti Körének jegyzője az elnök távollétében, kit ügyei akadályozták a megjelésben, úgy köszönte meg a Természettudományi Társulatnak a szíves meghívót, hogy máskor is szívesen előjönne a kör tagjai ilyen előterjesztést meghallgatni és megnézni.

Gyászír. Rhúz Pál polgártársunk leánya: Luiza, f. hó 21-ikén, élete 39-ik évében hosszas szenvedés után meghalt. Temetése folyó hó 23-án d. u. 3 órakor ment végbe. Nyugodjék békével!

Meghívás. A „Kecskeméti Dalárda” f. hó 31-én d. e. II órakor a városába tanácsmestere rendkívüli közgyűlést tart, melyre az egyesület t. tagjai ez úton is tisztelettel meghívattak. Tárgysorozat: Előnk lemondása következtében megüresedett elnöki szék betöltése; jelentés a pécsi országos dalárnapéletről; esetleges indítvány. Kecskemét, 1886. október hó 19-én. Az elnökség.

Az a kiváló eredmény, melyet legutóbbi pályázata elért, arra buzdította a „Magyar Háziasszony” derék szerkesztőjét, hogy ismét újabb pályázatot hirdessen és pedig ezúttal egy humorosra, melynek tárgya a társadalmi vagy művészi életből lehet merítve. Első díj: egy db. 20 frankos arany; második díj: 10 frank aranyban. Beküldési határidő folyó év november 30. A pályázat eredménye a „Magyar Háziasszony” ez idei karácsonyi számában fog közzététetni s ugyanakkor szolgáltatnak ki

a pályadíjak is. A pályaművek e címen küldendők: „Magyar Háziasszony” szerkesztőség, Budapest, nagy-korona-útea, 19. Reméljük, hogy városunkból és megyénkéből, hol e derék lap annyira el van terjedve, mind többben vesznek részt a nemes versenyben.

Mulatság. A dalárda jövő november hó 13-án a „Proféta” vendéglő termében — pártoló tagjai tiszteletére — dalestélyt rendez.

Tikkadt hús. Sándor István helybeli gazdának a marhája az árokba esett, minek következtében hátgerince súlyosan megsérült. A gazda, hogy veszett tejének legalább a nyelve forduljon, engedélyt kért a hús elárúsítására, s ezt meg is kapta, mitután az állatorvos a jószágot különben teljesen egészségesnek konstátálta. Az engedélyt megkapva, Sándor uram f. hó 19-én már elérheté volna a húst, de csak mánap 20-án fogott annak elárúsításához. A nedves meleg időjárásban a hús megtikkadt, mi miatt ezt eldobták s bepetróleumozva elásták. Ugyancsak f. hó 20-án Ilgner János hentesnél is találtak néhány kilogramm bűzhözt húst s azt is eldobták. A rendőrség szigorú eljárását csak helyeselhetjük ebben a járványos időben!

Tolvajbánya. Csepi Harkai Gergely, több ízben büntetett tolvaj, szövetkezett Magyar László juhászbojttal, továbbá Csömpe Kis István, Máté Antal, Sváb Oláh István és Magajost Dudás András szintén olyan főfajta cimboráival, kikkel a nyár folyamán 20 rendbeli lopást követtek el s a lopott tárgyakat Csepi Harkai Gergely szeretőjének Sabin Erzsébetnek a lakására hordták, ki azokat árultatta. Sabin Erzsébetből nagy mennyiségű különféle tárgyat koboztak el s a jó madarakat letartóztatták. Vizsgálat után Csepi Harkai Gergely és Magyar László kívül a többieket szabadon bocsátották, ügyüket áttették a törvényszékhez. Csepi Harkai a börtönben fel akarta magát akasztani, de rajta kapták s most már meg van vasalva.

Lopás. Timár Ferenc csavargó, több ízben büntetett hely nélküli eselőd, folyó hó 3-án az új kaszárnyánál a munkások élelem- és ruhatarát szíjélt feltesztette s onnan több élelmiszert és ruhaneműt ellopott, s a ruhaneműket zálogba tette. Egy sűbát azonban megismertek rajta s őt letartóztatták. Ez alkalommal beismertette s ezen kívül még azt is, hogy midőn Balla József szolgálatában állott, eselődártsait egytől-egyig meglapta; így ismeretlen embert pedig a Szentháromszék-temetőben levetkőztetett s teljesen kitöszött. Az ellopott tárgyak nagy részben megkerültek. Timár Ferencet pedig átadták a kir. törvényszéknek.

Kihágás. Szappanos Elek bogárné-iparos a mult héten az állami mintaszőlőbe vezető úton 1 db. fűt kivágott s azt magával vitte. A rendőrség a dolog tudomására jutván, Szappanos Elek ellen a vizsgálatot elrendelte.

Tolvajbánya. Szeptember hó 30-án Borbély Sándor ágasegyházi lakosnak 4 lovát ellopták. A lovak közül kettőt az ágasegyházi rét mellett leköltözve találtak, a másik kettőt tökéletesen elveszettek hitték. E hó 11–14-ike között Szies csendőrhadnagy körútja alkalmával Duna-Patajon letartóztattott egy tolvajbándát, kiknél 18 db. lopott lovat és 4 db. lopott ökröt talált. A lopott lovak közt volt Borbély Sándor két lova is, melyeket beigazolás után meg is kapott. A tolvajbánya le lett tartóztatva s átadott a fenytő törvényszéknek.

A gyűrű gyógymodszere (massage) újabb időben legkiválóbb orvosaink által igen jó eredménnyel alkalmaztatik zsugorok, bűnlások és csúszos bántalmak elhárítására és megszüntetésére s e célra a legjobb hatásúknak nyilvánították a Brázay-féle sósborszeszt. Erre vonatkozólag Dr. Lőrinczy Ferenc úr, a k. orvosok orsz. egyesületének titkára, tüdő- és szivgyógyász, a következő levelet intézte Brázay Kálmánhoz: „Budapest, 1885. márcz. 12. T. Brázay Kálmán nagykereskedő úrnak Budapesten. Csúszos (rheumatikus) bántalmaknál, az ezen betegségek következtében gyakran fejlődni szokott szivbajok elhárítása céljából, valamint számos betegségnél, egyéb gyógyhatány mellett igen célszerű az úgynevezett bedörzsölés-kenő-gyűrű-gyógyomány (massage) s ezen műveletnél az ön által készített kitűnő összevételű sósborszeszt minden esetben igen jó eredménnyel szoktam használni s így azt mindenkinek ajánlhatom.

Meghaltak folyó hó 16-tól: Mikó Erzsébet halvaszülött törvénytelen fia. Kiss Juliánna törvénytelen fia László 5 hetes ref., veszületett gyengeség. Szél Anna Gömöri Pálné 45 éves róm. kath., gümkör. B. Hajagos Darida Lajosné 76 éves róm. kath., aggkör. Furkó Imre leánya Erzsébet 9 hetes róm. kath., veszületett gyengeség. Kéttős Emerencia özv. Dukai Józsefné 66 éves róm. kath., aggkör. Kovács Ferenc leánya Mária 2 hónapos róm. kath. Nagy László leánya Terézia 5 hónapos róm. kath., göres.

Kükény Imre fia Imre 1½ éves róm. kath., tüdőb. Zana István fia János 10 hónapos róm. kath., béluhút. Horváth János leánya Veronika 1 éves róm. kath., béluhút. Szabó Mihály leánya Mária 1½ éves, béluhút. Somodi Mária törvénytelen fia József 17 hónapos róm. kath., béluhút. Dankó Anna Dömök Pálné 45 éves róm. kath., rák. Polgár Antal fia Imre 4 napos róm. kath., veszületett gyengeség. Nagy János leánya Mária 16 hónapos ref., béluhút. Gábor János leánya Erzsébet 4 éves róm. kath., torokgyik. Kőrös Lajos fia László 4 hónapos ref., tüdőhurut. Darabos József mult száldalkodó 73 éves ref., szélhűlés. Rúza Sándor fia Sándor 10 hetes róm. kath., béluhút. Sebestén Ferenc leánya Rozália 3 hetes róm. kath., veszületett gyengeség. Rác János leánya Erzsébet 11 hónapos róm. kath., általános sorvadás. Csáki Mária törvénytelen leánya Zsuzsanna 2 éves róm. kath., béluhút. Lenárt József leánya Rozália 15 hónapos róm. kath., béluhút. Kocsis Sándor leánya Terézia 3 éves ref., béluhút. Kerekes János fia Pál 1½ éves róm. kath., béluhút. Fodor Terézia törvénytelen leánya Ilona 5 éves róm. kath., béluhút. Horváth Péter leánya Terézia 6 éves róm. kath., torokgyik. Juhász József fia Sándor 14 hónapos róm. kath., béluhút. Husák Ferenc 42 éves róm. kath., gümkör. Böber István leánya Mária 7½ éves róm. kath. Csontos Pál leánya Anna 13 napos róm. kath., göres. Rhúz Pál hajdon leánya Luiza 39 éves róm. kath. Gál János nős kézimunkás 66 éves róm. kath. Bakó Ferenc leánya Terézia 16 hónapos róm. kath. Szalontai Mihály fia László 3½ éves ref. Dudás József leánya Mária 17 éves róm. kath.

A Popp-féle Anatherin szájvíz több mint 40 év óta rendeltetik a legkitűnőbb orvosok által, köztük a boldogult Popolcer tanár által is. Drache tanár is újában nagy eredményt alkalmazta a bécsi egyetem kórházban, úgy szintén Schnitzler tanár is a száj, nyak, foghús és száppadlás betegségeinél. — És ezért sokak számára a Popp-féle Anatherin szájvíz, mely kapható Kecskeméten minden gyógyszerárban, éppen olyan biztos gyógyszer, mint nélkülözhetetlen övözer lett és lesz mindenkinek, ki azt száj, torok és foghús betegségeiben használta. Egyidejűleg figyelmeztetünk e szájvíz szédelgő és gyakran káros hamisítására, melyek gyakran a kezelő orvost is megcsalják, minden eredeti palack nyakán ott van a védjegy, mely az eredetiségét tanfiskodik. — E gyógyszer rendkívüli tekintélynek és elterjedésnek örvend az osztrák határokon kívül és egész Európában, sőt Amerikában és Ausztráliában is vannak esodlói. Figyelmeztetjük továbbá Popp J. G. es. kir. udvari fogorvosnakatherin fogtapszására és növény fogporára, mely igen alkalmas és híres fogtisztítószere.

Közönség köréből.

Köszönetnyilvánítás.

Boldogult férjem az Azienda osztr. francia élet-és jár. biztosító-intézetnél volt biztosítva; a kötvény csak négy napig volt birtokomban s csak egytelenséges részlettel teljesített; — mindamellet, sőt nem tekintve azt sem, hogy a halált vasúti baleszt okozta, nevezett társulat a teljes biztosított összeget minden levonás nélkül kifizette, mely tisztességes, előzékeny s elismerést érdemlő eljárásért a társulatnak köszönetet mondok s mindenkinek a legmelegben ajánlom.

Kelt Kecskeméten, 1886. október hó 24.

Özv. Smidt Jakabné.

Fenti biztosítást annak idejében Vajda Vilmos úr, az Azienda hivatalnokja közvettette; a tisztességes és előzékeny lebonnyolást is neki köszönhetvén, őt, mint ahogy jelenleg városunkban időz, a biztosítási számdékoknak szíves figyelmébe ajánlom. Felvilágosítással Vajda Vilmos úr szívesen szolgál.

Nyilvános köszönet.

Alóllítottak f. okt. 6-án tüdőgyógyász szenvedvén, mely alkalommal az Első m. ált. bizt. társaság helybeli főügynőkségének rögtön és legmegtámasztottab eljárássért, valamint kárunk gyors kifizetésért kedves kötelességünkre tartjuk nyilvánosan is köszönetünket kifejezni.

Kecskemét, 1886. október 18.

Való Mihály, Puskás Juliánna,

Kükény Juliánna.

ÜZLET.

Sertészsári jelentése

az első magyar sertészsári és kölcsönlelegező részvénytársulatnak.

Budapest-Köbönya, október 22. Hét állandólag magyar val. árú 240—320 kg. nehéző 42—43 kr., 180—240 kg. nehéző 43½—44 kr.; öreg 300 kg. nehéző 40—41 kr.; vidéki sertés 43—45.

kr. Transzítóban: szerbiai 40-42 kr.; romániai 40-42 1/2 kr.

Előző árak: Kukorica 6.40 kr., árpa 7.10 kr.

Helyi állandó: okt. 15. maradt 95,211 db.

Felhajtás: alvudékról kövér 1418 db. sovány 528 "

Szerbiából 1707 " 4503 " M. államvasúttal kövér 820 " sovány 820 "

Vidéki 113 " 9,084 " 104,295 db.

Helyi: Felvidékre 216 db. Bésbés (m. h. 527 db.) 1787 " Bécshelybe 64 " Csehországba 1289 " Bodenbach 2204 " Rutkán át 1733 " Oderbergen át 875 " Dölménetszágba 130 " Olaszországba 174 " Budapesti fogyasztás 2588 " Kültelki 359 " Kőbányai szalonások 134 " Magyar államvasúton 137 " 11,689 " Marad állomány: 92,606 db.

Table with 2 columns: Item name and Price. Items include Tiszta búza, Kétszer, Rozs, Arpa, Zab, Tengeri kecskeméti mm., csöves, morzsolt, banáti új, banáti ó.

Az új vasúti menetrend (érvényes 1886. június 1-től).

Table with 2 columns: Train type and Schedule. Includes Budapest-Szeged közt, 1. Express-vonat, 13. sz. személyvonat, 17. sz. személyvonat, 61. sz. Omnibusz v.

Table with 2 columns: Train type and Schedule. Includes Szeged-Budapest közt, 11. Express vonat, 14. sz. személyvonat, 18. sz. személyvonat, 62. sz. Omnibusz v.

Felolós szerkesztő: HANUSZ ISTVÁN.

ASZODI EMMA Kecskemét SCHWARCZ ADOLF Kézvel jegyesek.

Advertisement for MATTONI-FÉLE GIESSHÜBLER. Legjobb asztali- és üdítő ital, kitűnő hatásának bizonyított köhögésnél, gégebajoknál, gyomor- és hólyaghurtnál. Mattoni Henrik, Karlsbad és Budapest.

HIRDETÉS. A kecskeméti takarékpénztár-egyesület tulajdonához tartozó új épületben: egy első emeleti családi nagy lakás, egy első emeleti magán lakás, és egy bolt, — valamint a Kőhm-féle egyleti házlak: egy emeleti és egy földszinti lakás azonnal, esetleg November első napján bérlébe vehető.

Brünni kelméket. öszi vagy téli öltözökre, 3-10 méter kivevő szelvényekben nindgyik éppen egy férfi öltözetre elégésége: fűt 4.80 igen finom fűt 7.75 legelőbbimathat valódi gyapjuszövetből Palmerston és Boy téli kabátokra méterje fűt 2.50 egész 5 frt. — Loden fűt 2.25 egész 3 frt. Női posztók méterje fűt 1.25 kettől 2.50 krig, megküllő hárkának is posta utánát mellett: Feintuch-Fabrik-Niederlaze.

Advertisement for SÓSBORSZESZ. Figyelmeztetés. Az általános ismert, jó hírnévnek örvendő s több oldalilag kitüntetett sósborszesz készítményem — kélen kivétel, elhatározom, hogy azokon az üzletjeimet módosítom s arra két nyomtatott sajtó híszám külső alakját veszem föl, bejegyezve azt egyszerűsüud védjegyként a budapesti iparkamránál. SÓSBORSZESZ gyors enyhítést eszközöl: csúsz szagattás, fagyás, fog- és fejfájdalmak, szemgyengeség, bennlások, zsugorok stb. ellen; de különösen a bedörzsölés-kenő-gyűrő-gyógymódnál, (massage) igen jó hatásúnak bizonyult. Fogyasztó szerül is igen ajánlható, a menyében a fognak fényt cölcsögit, a foghúst erősíti és a száj tisztá, szagtalan ízt nyer a szesz elpirólgásán után, valamint ajánlható a szesz fejmosásra is a hajidegek erősítésére, a fejkörpa-képződés megakadályozására és annak megszüntetésére. Ára egy nagy üveggel 80 kr., egy kisebb üveggel 40 kr. Brázy Ágnes, Budapest, IV. kerület, Múzeum-körút 23. sz.

Földhaszonbérlet. Baracson a Bene-pusztá, mely áll 1200 ölével számított 500 hold szántóföld, 120 hold kaszáló és göböljárás és 400 hold legelőből, elegendő gazdasági épületekkel ellátva, az öszi vetéssel haszonbérbe kiadatik. E birtokon 35 kath. hold dohánytermelési engedély van. Ugyanott 600 darab marha számára legelő kiadó. Bővebb értesítést ad a földbirtokos Tavasz Antal, IV. koronaherezeg-úteza 8. szám Budapesten.

SIEGEL-IMHOF BRÜNN. Nyilatkozat: A fentebbi cég szöveti szálból s kiválóes kivevő, valamint kiválóképen tartósság által tűnnek ki. Ezek elismert megbízható szálúsága és rendkívüli munkaképessége egyszerűsüud az iránt is kezességét nyújt, miszerint csak a legelőbb árú s pontosan a választott minták szerint lesz szállítva. Kivántra fentebbi raktár mintákkal ingyen és bérmentve szolgált.

Bazilika-sorsjegyek. 1-ső húzás már november 1-sőén. Főnyeremény 120,000 forint. Legjutányosabb áron, esetleg részletfizetésre kaphatók. Mádi János bankigazgatónál.

Pincze-kiadás. Budai-nagy-útczai 161. számú házban közel a piaczhoz egy tágas pincze azonnal kiadó. Bővebb értesítést nyerhetni ugyanott.

Árverési hirdetmény. Alolrt kiküldött bírósági végrehajtó az 1881: 60. t.-cz. 102. §-a értelmében ezennél közhírré teszi, hogy a bécsi es. kir. kecskeméti Bíróság 77.246/1886. számú végzésével Fischl és Betzezer cég felperes részére, Domján Mária fűt. Kiss Béláné alperes ellen 183 fűt töke s járuléai erejű elrendelt kielégítési végrehajtás alkalmával lefoglalt és 306 fűt becsült különféle díszes szobai bútorköböl álló ingóságok nyilván árverés útján eladandak. Mely árverésnek a 4674/1886. számú végzés folytán a helyszínén, vagyis alperes 4-ik tízed, fűt-útczában lévő lakásán lenoló eszközölésére latáridől 1886. évi október hó 27-ik napjának d. e. 9 órája kitűztetik, és ahhoz a venni szándékozók ezennél megijegyzéssel hivatnak meg, hogy az említett ingóságok az 1881: 60. t.-cz. 107. §-a értelmében a legelőbb ígérőnek becsáron álló is eladandó fognak. Az előírvendöl ingóságok vételára az 1881: 60. t.-cz. 108. §-ában megállapított feltételek szerint lesz fizetendő. Kelt Kecskeméten, 1886. évi okt. hó 16-ik napján. Lukács László, kir. bírósági végrehajtó.

Hirdetmény. A szentkirályi érdeben a mult évben vágatott több erdő 11 tölgy hasáb- és dorongfa lesz a város részéről eladó; vevők jelentkezhetnek Lichtner Ferencz úr nagykörösi kapuban lévő épületfakereskedési telepén. hol f. év október 20-ik napjától kezdve a tölgy hasába méterölenként 15 forint, a tölgy dorongfa pedig ugyan-csak méterölenként 12 forint vételárban átvehető; megjegyezve, hogy a vételár lefizetése ugyan-ott történik. Kecskemét, 1886. október 15. Az erdési hivatal.

Advertisement for Ottó Hermann (Ohm C. O. utóda). A kitűnő varrógépeiről ismert budapesti cég. Főképviseleje a Wheeler és Wilson MFG. Cie New-York es. k. udvari szállítóknak. Héber Róza asszonynál. városház-úteza 127. szám alatti Héjjas-féle házban varrógép-mintaraktárt tart, hol mindenemű ügy családi, mint iparosok számára való gépek, és pedig: Eredeti Clemens Müller — Singer, Wheeler és Wilson, Howe, Anger, Cylinder stb. kaphatók, s akár készpénzen, akár pedig részletfizetésre igen jutányos áron megszerezhetők, és hol a t. cz. vevőknek pontos oktatás is adatik. Ottó Hermann úr sajátkezűleg szolgáltatja az 5 évi írásbeli jótállást. Ugyanott mindenemű varrógépész, u. m. tű, hajó, olaj stb. olesó áron kapható.